

حذف زوائد بصری

از نماهای شهری

مؤلفان:

امیر مسعود انوشفر

مریم سبزواری

۱۳۹۳

www.ketab.ir

سرشناسه: انوشفر، امیرمسعود، ۱۳۳۱ -
 عنوان و نام پدیدآور: حذف زوائد بصری از نماهای شهری / مولفان: امیرمسعود انوشفر، مریم
 سبزواری؛ ویراستار: مریم مقدم.
 مشخصات نشر: تهران: هنر معماری قرن، ۱۳۹۳.
 مشخصات ظاهری: ۳۷۶ ص.؛ مصور، جدول، نمودار؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
 شابک: ۳-۲۸-۳۸-۷۰۴۸-۶۰۰-۹۷۸-۳۵۰۰۰ ریال
 وضعیت فهرست نویسی: قیفا
 موضوع: زیباسازی شهری — ایران — تهران
 موضوع: زیباسازی شهری
 شناسه افزوده: سبزواری، مریم، ۱۳۶۱ -
 رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ ح ۴ الف/۵۲/NA
 رده بندی دیویی: ۷۲۹/۰۹۵۵۱۲۲
 شماره کتابشناسی ملی: ۳۶۱۳۴۴۱

عنوان کتاب: حذف زوائد بصری از نماهای شهری
 ویراستار: مریم مقدم
 نمونه خوان: سمیرا امیری
 صفحه آرای: رضا دهنشتی
 تاریخ نشر: نوبت اول، ۱۳۹۳
 ناشر: هنر معماری قرن
 شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
 شابک: ۳-۲۸-۳۸-۷۰۴۸-۶۰۰-۹۷۸
 قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

حق چاپ و نشر این کتاب متعلق به سازمان زیباسازی شهر تهران بوده و هرگونه کپی یا
 نقل مطالب بدون اجازه پیگرد قانونی دارد.

فهرست مطالب

۹	سخن مدیر عامل
۱۱	بخش اول: مبانی نظری و طرح مسئله
۱۳	فصل اول: تغییرات معماری شهری در زمان (تحولات اجتماعی - فرهنگی ایران و جهان)
۳۶	فصل دوم: نظریه های زیبایی شناختی در شهر (ضد زیبایی شناسی)
۵۳	بخش دوم: بررسی مطالعات و سابقه موضوع در ایران و جهان
۵۵	فصل اول: بررسی مطالعات انجام شده مرتبط با موضوع
۶۱	فصل دوم: بررسی نمونه های موردی
۱۴۵	بخش سوم: بررسی زیر ساخت های حقوقی - اداری و مدیریتی موجود
۱۴۷	فصل اول: بررسی طرح های فرادست
۱۴۸	فصل دوم: بررسی قوانین، ضوابط و دستورالعمل های موجود در بخش های مختلف مدیریت شهری، بررسی مجوزهای مرتبط با موضوع در شهرداری های ایران، همچنین موارد حقوقی قوانین موجود
۲۰۱	فصل سوم: روش کاربردی قوانین
۲۱۰	فصل چهارم: بررسی نقاط ضعف و قوت در قوانین و مقررات موجود
۲۱۵	فصل پنجم: بررسی کارفرماها و نهاد های ذی ربط و ذی نفوذ در ایران
۲۲۷	بخش چهارم: بررسی مفاهیم اقتصادی، ارزش افزوده و هزینه - سود در طرح حذف زوائد در نماهای شهری
۲۴۳	بخش پنجم: روش مطالعه و تشخیص زوائد کالبدی در معماری شهری
۲۴۵	فصل اول: روش شناسایی زوائد بصری بر حسب گستردگی در محلات و فضاهای شهری به لحاظ کیفی و کمی
۲۵۰	فصل دوم: طبقه بندی فضاها و محلات شهری و اولویت بندی زوائد بصری
۳۰۷	بخش ششم: پیشنهاد زیر ساخت های اداری - حقوقی
۳۰۹	فصل اول: زیر ساخت های اداری
۳۱۲	فصل دوم: پیشنهاد کاربردی قوانین جدید برای مدیریت ساختمان ها
۳۱۵	فصل سوم: پیشنهادات برای ضمانت اجرایی ضوابط و مقررات
۳۱۹	بخش هفتم: پیشنهاد زیر ساخت های فرهنگی
۳۱۹	فصل اول: روش تبلیغات در حساس کردن به مسئله محیط زیست، شهر و معماری (تلویزیون، سینما)
۳۳۳	فصل دوم: برنامه ریزی حساس کردن مسئولان شهری
۳۴۲	فصل سوم: برنامه ریزی حساس کردن مسئولان و نمایندگان مردم
۳۴۹	فصل چهارم: فعال کردن انجمن های صنفی معماری و شهرسازی
۳۶۱	بخش هشتم: روش های کنترل
۳۶۳	فصل اول: نحوه کارگذاری متد کارتوگرافی و GIS در برنامه ریزی راه حل ها
۳۶۶	فصل دوم: نحوه گزارش گیری دوره ای از وسایل اسکن شهری
۳۶۸	ضمیمه
۳۷۳	منابع و مأخذ

سخن مدیر عامل

امروزه «توسعه پایدار شهری» از یک واژه شیک و ایده‌پردازانه دانشگاهی فراتر رفته و به یک اصل و یک مبنای مهم در مدیریت شهری مبدل گشته است. این واژه مفاهیم و ابعاد گسترده‌ای را در خود جای داده است که همگی در راستای پایداری در کیفیت‌های مختلف محیط تعریف شده‌اند. همان ویژگی‌هایی که با رشد مهارناپذیر شهرنشینی و هجوم روستاییان به شهرها به‌صورت «ناپایداری» در بافت‌های شهری، از بین رفتن مفهوم «محله»، آشفته‌گی‌های بصری، نبود جاذبه‌های محیطی، مخدوش شدن هویت و حس مکان در فضاهای شهری خود را نشان داده است.

در کنار اهمیت هویت و شخصیت در محیط‌های شهری، موضوع اقتصاد شهری نیز امروزه در جوامع پیشرفته یک اصل مهم در مدیریت شهری به‌شمار می‌رود.

شهرها بدون وجود یک اقتصاد پویا و پررونق — شامل فعالیت مؤثر صنایع توریسم شهری، رغبت و تمایل بخش‌های خصوصی برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های شهری و همچنین ارزش‌های افزوده ارتقای کیفیت‌های محیط و بازگشت سرمایه با بهره‌برداری از کیفیت‌های ایجادشده — هرگز قادر نخواهند بود پایداری خود را در طول زمان حفظ نمایند.

حاصل چنین اتفاقی، فضاهای شهری رو به اضمحلال و از همه مهم‌تر نابودی ارزش‌های میراثی و تاریخی شهرهاست. بافت‌های تاریخی و معماری میراثی شهرها، اولین و مهم‌ترین قربانی از بین رفتن پایداری شهری است و نابودی این ارزش‌ها متقابلاً بر ناپایداری محیط خواهد افزود.

مسئله الحاقات معماری و زوائد بصری در نماها و جداره‌های شهری، با تأثیر مستقیم و بی‌واسطه بر وجوه زیبایی‌شناسانه محیط و تخریب ارزش‌های بصری از جمله پیامدهای رشد صنعت و فناوری‌های مختلف در شهرهای آسیب‌دیده از رشد بی‌رویه است.

این روند نامطلوب در جوامع در حال رشد، به شکلی غیرقابل کنترل و بحرانی ظهور نموده و قبل از هر چیز نیازمند راهکارهای اصلاحی و پروژه‌هایی با هدف حذف این زوائد از سیمای شهرها است. آنچه که در جوامع رشدیافته بیشتر به‌صورت پروژه‌های پیشگیری و حفاظت از معماری شهری و ارزش‌های میراثی از گسترش این زوائد مطرح می‌شود.

هدف از انجام این طرح، ضمن بررسی و کشف منشأ و دلایل بروز و گسترش این زوائد بصری در جوامع شهری ایران، جست‌وجوی راه‌حل‌هایی برای شناسایی، و تمهید روشهای مقابله و حذف این زوائد و نهایتاً ارائه پیشنهاداتی در باب تکمیل ضوابط و قوانین مربوطه همراه با ضمانت‌های اجرایی است. در کنار این طرح سعی می‌شود با نگاهی به تجربه‌های موفق جهانی، از دستاوردهای حاصل‌شده، البته متناسب با ویژگی‌ها و امکانات فرهنگی، عملیاتی و مدیریت شهری در ایران نهایت بهره را برد.

جمال کامیاب

مدیر عامل سازمان زیباسازی شهر تهران